संस्कृत

धर्मशास्त्र

ग्रं ८३

३२८ स्मृ: ७७

परभूनिर्णय

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(1)

परभुनिर्णं ॥ श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ श्रीसिद्धिबुद्धिसहितंप्रणम्यगणनायकं ॥ केनविहि
दुषारूच्यालिखतेपरभूकथा ॥ स्वस्तिश्रीमद्राजाधिराजचूडामणिभोंसिळवं
शावतंसेश्रीशंभुराजात्मजश्रीशाहुराजेसतारापुरराजधान्यांमुख्यप्रधानबाळाजि
रायसहायेननिर्बाधमासमुद्रांजगतीतळराज्यंकुर्वतिकायस्थज्ञात्यंतर्गतपरभू
ज्ञातीयोराजलेखकोगोविंदरायनामाराजसःप्रतिपत्रमास्सीत् ॥ तदनुजोबाबुराय १
नामाभूत् ॥ अथकस्मिंश्चिद्दिवसेगोविंदरायःकरहाटज्ञातीयमखर्ववेगवेंमूर्तिर
मंतंकुंभमिवस्थितंज्ञातिलोभिनमतिमत्सरिणंआगाशेपारखबाबदेवभट्टनामा
नंआहपरहस्येवमप्रार्थयत् ॥ अहोवयंकायस्थाःपरभूजातीयाः ॥ अस्मजा

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(1A)

तीयानांसर्वेषामेकमेवदा॰भ्यंगोत्रं तेनैवपरस्परं विवाहः॥ पंचसंस्कारा नमोमं
त्रेणपाराशरमःपूनर्भू विवाहः॥ वेदश्च त्रयादि निषेधश्च॥ एतावदेवकर्म अस्म
कुळपरंपरागतमस्ति॥ सांप्रतमस्म[illegible]नाम्हवाळाभीपरभ्रु संज्ञकेगागाः। भ
देभ्योयोधनंदत्वापद्धतिः कारिता॥ [illegible]गा॥भद्देह्यादसंरकाराः लिखिताः सर्वे
अनुष्टानं भ्रूइवत् अमंत्रकंलिखि[illegible]॥ अमोस्माकंमद्दत्ती नोळज्ञा समुत्प
न्ना॥ तदर्थंयुष्माभिःसर्वमाकारेण[illegible] डळोभपित्वाअस्म तज्ञातीभिन्नगो
त्रमकारः॥ ब्रह्मणद्वाराकिं विदैदिककर्मप्रवृत्तिश्चसंपादनाया॥ एतदर्थेयावद्धन
मयेक्षितंतावत्प्रदास्यामीति॥ ततोतावदेवभटः इत्यं गोविंदरायरवाळ्त्वाअवश्यं

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(2)

संपदयिष्यामिति नानूप्रतिज्ञाय यंच विंशातिसहस्त्ररौप्यमुद्राः स्वयंगृहीत्वा अन्यत्पंच
विंशतिसहस्त्रमध्येराज्ञापुरवस्त्वगुर्जरोपनामकविशोपाध्यायप्रभ्रुतोनदुष्टान्काश्चिर
२ त्पडितंमन्याप्रलोभ्यतदनुमत्यामोवि[illegible]रायगृहेकिंचिदुन्मार्गेप्रवर्तितवान्। तेनापं
द्वितोग्रंदीयंकार्यसंपादयिष्यत्येवेति [illegible]रायेस्याऽपिविश्वासोभूत्॥ बावदेवभदेन
यघात्रिवंतत्सर्वंदृष्टौ॥ ततः कस्मिंश्चि[illegible]पवावदेवभाट्टेगोविंदरायेणासहेत्यांर
विचारंकृतवान्॥ अहोत्वदीयानुजे[illegible]रायेणसहैवाहंयात्रामिषेणश्रीक्षेत्रंग २
त्वा विशेषद्रव्यदानेनतत्रत्यान्नारायणादीक्षितप्रभुखब्राह्मणान्संप्रलोभ्यातत्सं
मत्यंमत्याऽस्तुष्मत्कार्यंतत्रैवसंपाद्यतेषांसंमनपत्रंगृहीत्वा अत्रागमिष्यामास्फला

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(2A)

पंचाशत्सहस्ररौप्यमुद्रा गृहीत्वा गोविंदरायानुमोदितो बाबूरायेण तन्मात्रा च सह
॥ श्रीक्षेत्रं गत्वा नारायणदीक्षितानां स्वकार्यविषये बहुधा प्रार्थना कृता तथापि धर्म
मूर्तिभिः तैर्निषेधः कृतः ॥ ततः पंडितेभ्यो [illegible] दत्वापि प्रार्थितास्तथापि तैर्निषेध एवा
कारि ॥ तदनंतरं तत्रत्यमतिपिशुनं [illegible]म गोविंदभट्टनामानं दुष्टपैशुन्यभक्तं क्रूर
कल्पित्वा तद्द्वारात्मनपि द्वेषधरोपनामव [illegible] दीक्षितादीन्पंचविंशतिब्राह्मणान्मलोप्य
श्रीक्षेत्रान्निस्सृत्य प्रयागक्षेत्रं गत्वा त [illegible] ल दीक्षितगोविंदभट्टादिभिः स्वपक्षीय
ैः सह सविचारं कृतवान् ॥ अहो स्वपक्षीयाः मद्धस्तेनैव गोविंदरायस्य लक्षपरिमि
तं धनं व्ययार्जितं ॥ सर्वथा नवकार्यं संपाद्यैव आगमिष्यामीति प्रतिज्ञां विधाय श्रीक्षे

" Joint Project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(63)

परभुनियं त्रमागतेनमया वृद्धापंडितप्रलोभनंकृतं तथापितेनिषेधएवकृतः॥ अथयदिम
यातत्कार्यमसंपाद्यैवदेशेगम्यते तर्हिगोविंदरायोमत्सकाशात्सर्वंधनंपरावर्स र
३ ग्रहीष्यत्येव॥ अतःकिंविधेयमितिपृष्टेसतिदीक्षितगोविंदभट्टदादपइत्यमूचिरे॥
अहोबाबूरायहस्तमानेनकुंडमंडपंविधायरुद्रस्मितद्धस्तेनैवहोमान्तिरुद्रसंकल्पं र
आचार्यवरणंचेकारयित्वाबहिःकुंडमंडपेसर्वेषांसमक्षमेवकातरोपास्यगंगाध
रभट्टहस्तेनपुण्याहवाचनवृद्धिश्राद्धपूर्वकरणांतंकारयित्वातिरुद्रःकर्तव्यः॥ एवं ३
कृतेसतिबाबूरायःमद्धस्तेनैवानुष्ठानंकारितमितिबुध्येत॥ लोकास्तुगंगाधरभट्ट
स्यानुष्ठानमितिविबुध्येरन्॥ एवंनकापिविप्रतिपत्तिरितिसर्वैरुक्तेसतिबाबदेवभट्टःप्र

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(३अ)

हस्य अतिचमत्कृते यं कल्पनारचिते तत्फलकं परस्परकरताडं दत्वा एवमेव कृतनिश्चयः
सन्नुद्धितायदिवसे तथैवानुष्ठानमारब्धवान्॥ तत्रापिमाघकृष्णभानौ पर्वणिसमागते र
धर्मस्थापकनारायणदीक्षितभट्टगोपमो निभृतिशिष्टैः प्रयागवासिद्विजेभ्यो
रहोगतं कृत्वा निषेधे क्रियमाणे विता न्नवसान द्वयदानेन तत्र स्थं यवनं वशावर्तिनं र
विधायपरितोयवनभृत्यान्संस्थाप्य ति कृत्यं संपूर्णं विधाय यमुनासुतीर्यश्रीक्षेत्र
वासिशिष्टब्राह्मणेभ्यः ग्रामवहि ष्कारी ता ति न्सन्॥ बीबूरायेणसहैववदक्षिण
दिशिस्तप्रर्षिराजधानीमगात्॥ अवशिष्टाः कृष्णदीक्षितादयः परभूयाजकाः
प्रयागास्थिः स्त्रत्यश्रीक्षेत्रं गताः ततः काश्यां धर्मसेतुनारायणदीक्षितादिभिः

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

परभू निर्ण॰ संमतपत्रं कृत्वा कुलदाक्ष्यितादीनां बहिष्कारं विधाय बाबदेवभट्टस्तत्संमतमार्गिर
ध यांच बहिष्कारार्थपत्राणि विजिरखसमर्पि राजधान्यां प्रेषितानि॥ ततः पंडितरायेण
सर्वद्विजानुमत्या राजाज्ञया च बाळंभट्ट…विश्रोपाध्यायादयो बहिष्कृताः॥ तेन
गोविंदरायो महतीं लज्जामवाप्य म…स्थितस्तेन कारंपा स्वपक्षीयेभ्यो द
द्रव्यं प्रेषयित्वा॥ स्वपक्षे केचन का…लक्ष्मणपंतधर्माधिकारी प्रभृतयो दु
ष्टब्राह्मणानिवेशिताः॥ ततः कार…१ स्वपक्षापेः महाबारायणदीक्षितप ना
पक्षीपापानामनुदिनं कलहेनापमानेन भपपक्षीयब्राह्मणकलहनिवृत्तये का ४
शीभातार्धिकारि यामयोध्यानगरवास्तिनं कापस्खनातीपंन वळराळंगत्वा तस्मै

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(9A)

स्वकीयकळहवृत्तंरव्यापयामासुः॥ ततस्तेनराज्ञादाक्षिणात्यानांविवादोदाक्षि
णात्यनृपैर्योनिर्णेय इतिबुध्वोभयपक्षीयाद्दशब्राह्मणाः सप्तर्षिराजधान्यांप्रेषि
ताः॥ तन्मध्येनारायणदीक्षितपक्षीयाः पावगाकरोपनामककेशवभटभदर
रोषसौनिप्रमुखपंडिताःपूर्वमाहुः [illegible] मंप्रत्यागता॥ ततःश्रीमत्शाहुरा
ज्ञेनअष्टप्रधानाःपुरःप्रेषपित्वासन्मा[illegible]पुरःसरंपंडितानानाय्यतद्दर्शनंगृही
त्वोद्वसावासेनिवेशिताः॥ ततःकति[illegible]दिवसैःपरपक्षीयाःकृष्णदीक्षिताद
योप्यागतास्तैदुर्गोविदित्तपेणस्वजातीयैःसतपुरोगत्वोस्मद्पुरोगत्वासन्मानपु
रःसरसमानोपवड्डिलतबाबदेवभटस्यगृहेस्थापिताः॥ ततोबहिस्थलताबाबदेवर

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(5)

प्रभ्वानिर्णं· श्रद्वादयः परभूयाजका। गोविंदरायदत्तमन्नं भिक्षित्वा तस्मै प्रत्यमाशोर्वादं दत्वार

वतस्थिरे॥ ततः कस्मिंश्चिद्दिवसे श्रीरघुराजो गोविंदरायमहूयेत्यमाज्ञापयामा या

अत्वेरे अतिनिषिद्धेन वायाधनमदात ब्राह्मणा द्वारा अनर्थः प्रवर्त्तितः॥ अतः त्वदीयब्रा

ह्मणैः सर्वथा प्रायश्चित्तं ग्राह्यमिति॥ ततो गोविंदरायेणोक्तं हे महाराज॥ मदीयब्रा

ह्मणा एवं वदंति। मोह्णाराजनन्यायः [illegible]॥ तत्र यदि वपरमन्यापि नो अधाव्यया

जकामै भवेत सर्व्हावश्यं प्रायश्चित्तं क[illegible]मइति॥ ततो महाराजेन भवंतु तर्हि न्या

यए वं क्रियते॥ इत्युक्ता रघुनाथपंडिता [illegible] माहूयेत्यमाज्ञापित॥ अहो भवद्भिः र ५

सर्वक्षेत्रेषु पन्नाणि प्रेषस्य त्वा परभूकायस्थानामुत्पत्ति प्रभृति सकल धर्म बेशारस्त

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(5A)

त्वसाद्धृहद्ब्राह्मणा आकारणीया इति॥ ततः पंडितराजेन परशुराम क्षेत्रे महाबळे
श्वर प्रभुख समस्त क्षेत्रेषु च पत्राणि प्रेषयित्वा परभुवां ग्रामवानन निर्णय पत्रं सकळ
परभूज्ञातीय गुरुणा नीळकंठाचार्य यतिनारतां पंचसंस्कार व्रतोपंद्धती उत्पात्तिप्र
भृतिसकळ कर्मत्र च च दद्ब्राह्मणाः स्वाधीन राजदर्शनं कारयित्वा स्व पिता॥ एतत्सं
पादयितुं मास्त्वद्धृष्टेयं लग्नं॥ ततः एकदा तस्मुनरषोडशशतातपरिमित शालिवाहन
शाककाळे कार्त्तिक बहुळ चतुर्थ्यां गुरु वासरे सभां चिकीर्षुणा श्रीशाहूराजेन स्वको
य प्रासादे सभा त्कारिता तत्र धर्ममूर्ति नारायणदीक्षितां नां ज्येष्ठपुत्रं भास्करदेवदीक्षि
तं॥ मुख्यप्रधानं बाळाजी बाजीराय नामानं स्व प्रतिनिधि प्रति कि दिंज गजीवना परशु

Joint project of The Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(6)

परभ्रू निर्भ· रामनामानं॥ प्रतिनिधिप्रतिनिधिप्रतिनिधिपंडितशिरोमणियंमाजिपंतनामानं॥ रघु
५ नाथपंडितरायप्रभृत्यवशिष्टप्रधानान्॥ परशुराममहाबळेवेराजमाहुळीसंगमकरहाट
करवीरादिक्षेत्रस्थान॥ औंधुज्ञातीयबाळकृष्णशास्त्रि प्रमुमेखमहापंडितान्॥ युवराजं
फत्तेसिंहनामानं॥ चोपवेशस्वयमुप[illegible]परभुवामाच खेत्तारउपवेशिताः॥ त
तोनारायणदीक्षितपक्षीयाः भदशोप[illegible] प्रमुखाः पंडिताः सन्मानपूर्वकं आहूयोत्तमास
नेउपवेशिताः॥ ततःपरभ्रूपक्षीयावा[illegible] भदरूस्वहीतादयः आहूय भिन्नासनेउपवे
शिताः॥ अनंतरं औंधज्ञातीयबाळकृष्णशास्त्रिप्रभृतिविद्वांसो अतिशिष्टकरहाटक्षेत्र ६
वासिपत्नोश्वरदीक्षितप्रमुखा क्षेत्रस्थाः वृद्धब्राह्मणाश्चमाध्यस्थत्वेनस्थापिताः॥ एवंसंभा

A joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(6A)

यांसर्वेषूपविष्टेषुमहाराजेनउभयपक्षीयब्राह्मणान्प्रत्युक्तं॥अहोभवतांकस्मिन्वि
षयेकलहः॥ ब्रू॥इतिसर्वैःकथ्यतामिति॥ततोबाबदेवभट्टदेवभट्टेनोक्तंमयाप्रयोगेबाबूरा
यहस्तेनगंगाधरभट्टायपंचसहस्रमुद्राःदापयित्वागंगाधरभट्टहस्तेनसंकल्पादिका
रयित्वाहोमादिनिरुद्रःकारितः॥तत्रैतद्[illegible]दीक्षितादयःआर्त्विज्यंचक्रुःएवंसतिनारा
यणदीक्षितादिभिरस्मास्वयाज्ययाजन[illegible]म्यबहिष्कारः॥कृतइतिततोनारायणदी
क्षितपक्षीयैरुक्तं॥बाबदेवभट्टोबाबूराय[illegible]अत्रावसहस्रोक्षेत्रंगलाबाबूरायहस्तेन
वैदिकानुष्ठानेकर्तव्यमितिबुध्वापंडितप्रार्थनांचक्रे॥तथापंडितानैवांगीचक्रुः॥अतोद्वे
षेणप्रयागंगत्वाकांश्चिदुष्टब्राह्मणान्स्वलोभ्यरहस्येबाबूरायेहस्तेनातिरुद्रसंकल्पमा

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. " Joint project of the

(७)

परभ्रुनि॰ चार्यवरयांकारयित्वाबहिःकुंडमंडपेमकद्धनगंगाधरभट्टहस्तेनपुण्याहवाचननांदीश्रा
द्धर्त्विग्वरणादिचकारपित्वाअतिरुद्रःपारषः॥ तत्रमाघस्नानार्थसमागतैःधर्मस्थापकना
७ रायणदीक्षितप्रभृतिभिरस्माभिःप्रया[illegible]सिशिष्टादिजोस्मारहोगतमधर्मंकृत्वाअति
अतिरुद्रनिषेधेक्रियमाणेपितत्रयव[illegible]दत्वापरिभस्त्तदभ्रेसासांस्थाप्यबुकारयामा
स॥ अतोस्माभिरयाज्ययाजनमेषांव[illegible]रःकृतइति॥ एवमुभयपक्षीयद्विजैःसभा
यांस्ववृत्तांतेकथितेसतिमहाराजोमा[illegible]प्रत्युवाच॥ अहोपरभ्रून्[illegible]कःसर्वकलहः ७
॥ उतः आदौपरभ्रूवास्तुत्पत्तिःकथं॥ कावाजातिः॥ किंकर्म॥ अयाज्याभवंतिवानवेत्ति
ः॥ सर्वधर्मतोनिर्णियानंतरमेभिरयाज्ययाजनंकृतंवानकृतमितिनिर्णयं॥ एवंमहारा

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(7A)

जेनोक्के सन्तिसर्वेमाधस्थपंडिताप्राचीनज्ञातिविवेकानूसह्याद्रिखंडं परशुरामक्षेत्रमाहा
त्म्यं नरसिंह परशरं गोविंदरायपितामह बाळाजीपरभूकारितगागाभदकृतगागाभट्टीपद्ध
तिं परभूकल्पगुरुपानीळकंठाचार्यकृति[illegible]नापं वसंस्कारानुष्ठानपद्धतिं महाबळक्षे
त्रस्थबाबुदीक्षितरुहादानीमप्राचीन[illegible]त्रं श्रीशाहुराजपित्राधर्मवेत्रापंडितशिरो
मणिनाश्रीसंभाजीराजेनकृतान्परभूधर्म[illegible]यश्लोकांश्चनिष्काशावाच्यामासुः॥तेभ्यो
त्रकिंचिल्लिख्यते॥महाबळेश्वरंक्षेत्रस्थ[illegible]निर्णयपत्रंयथा॥ निर्णयपत्रमद्योयत्परशु
रामक्षेत्रवासिनांपरभूज्ञातिवाच्यानांतद्देशवासिकरहाडक चित्पावनब्राह्मणेभ्योवैदिकर
मंत्रस्यस्ताधकर्मानुवरणास्यातिनिषिद्धविधवावैपरिणयनैकनैकगोत्रविवाहप्रावरण

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(४)

भपरभृनि॰स्यचश्रवणेनतेषांत्रैवर्णिकब्राह्मणोस्तिद्वायामपिमिश्रजातीयकायस्थलनिर्णायिकासाधा
रणांलेखनवृत्तिरूपजीवनोपायदर्शनात्तेकायस्थाः प्रतिलोमजाः ॥ तथाचजातिविवेके ॥ मादि

६ श्मीषष्ठवतितास्तनुंवैदेहाद्यंप्रसूपते ॥ स कायस्थ इतिप्रोक्तस्तस्यकर्मविधीयते ॥ लिपीनां
देशजातानांलेखनंससमाचरेत् ॥ ग[illegible]वंविचित्रंचबीजपाटीप्रभेदतः ॥ कृत्वातयाजी
वनंस्यात्कायस्थस्यविशेषतः ॥ अथधर्मः [illegible]जातिभ्यः पंचसंस्कारवानसौ । तत्रअष्टमां र
गर्भमाद्यंस्यात्तन्नामकरणंतथा ॥ अन्नप्राशनंचैवलेचविवाहःपंचयस्यतः ॥ चातुर्व
र्ण्यस्यसेवादिलिपिलेखनसाधनं ॥ व्यवसायःशिल्पिकर्मतज्जीवनमुदाहृतमिति । क्षत्रीये
णावैश्यायामुत्पादितोमाहिष्याअनुलोमजा ॥ वैश्येनब्राह्मण्यामुत्पादितोवैदेहकःप्रतिलो

(8A)

मन्नः॥ वैदेहके नमाहिष्यायामुत्पादितः॥ यस्थसंज्ञो भवाति। अस्यस्वसंस्कारा: नमोमंत्रे
णेवभवंति॥ अनुमतौस्य नमस्कारोमंत्रइतिगो तमोक्तेः॥ सावित्र्यादिनिषेधो रामतापनीर
ये॥ सावित्रीं यजुःप्रण वंयदिजानीयात्स्रो[illegible]छती तिस्कांदात्॥ स्वाहाप्रणावसंयुक्तंस्वद्रे
मंत्रंददद्विजः॥ शूद्रो निरयमाप्नोतिब्रांस्लण[illegible]ा म्रियात्॥ वैदस्प्रवर्णनिषेधतिगोतमः॥ अ
थाहास्यवेर्दे मुपश्टएव तस्त्रपुजतुभ्यांकय[illegible]उदाहरणेजि ह्राछेदोधारणेझारीरभेदइति
॥ एवंसत्येतेषांयोब्राह्मणोबोभादिनापंच[illegible]राति रिक्तोपननादिसंस्कारंअन्पद्वादिवैदिक
मंत्रैन्करयतिसदेवद्विजापराधोराज्दंडय श्वेति॥ शके१५ ८२॥ विकारीनामसंवत्सरेज्येष्ठ
शुद्ध ११ एकादश्यांलिखितं॥ ॥क्षेत्रमहात्म्यगत श्लोकाकथा॥ गुहस्पोत्तर भागेतु अस्तिदा

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(१)

परभूनिण०॥तयापुरंमहत्॥तत्रासद्द्वा– पञ्चनिर्मुद्राशिष्यगणैर्युतः॥तत्रैवासन्महाप्राज्ञोनाना॥वि
॥ पिविशारदाः॥परक्षत्रोद्भवाश्चैवाद्विजअग्रपपोरताः॥मिथोविवाहकर्तारोरक्षपिदाक्ष्मा
१ ॥ संभावनः॥सह्याद्रिखंडउंयथा॥माहिष्मावनितायांयोवैदेहादभवत्कृताः॥सकायस्थइति
प्रोक्तोलेखनं तस्यजीविका॥इतिकायपरं[illegible]त्कापरभूकायस्थोत्पत्तिरपितद्वैव॥मृतर २
कायस्थभार्यायांपरेणव्यभिचारिन॥उ[illegible]ः सपरभू कायस्थः परिकीर्तितः॥स्त्रद्राधर्मो
धर्महोनोलिपिलेखनवृत्तिमानइति॥[illegible]पइतिस्वंयुध्या॥कपिलाक्षीरपानेनब्राह्मणी १
गमनेनन्व॥वेदाक्षरविरेणकायस्थःपतितोभवेत्॥।विचारास्त्रिविधः॥पठयांश्रवपांअ
र्थविभावनंच॥ तत्रवेदश्रवणनिषेधेनश्रवणयवनेच नाधिकारः॥सवपारितैंजाते॥

(9A)

॥अपास्यवेदमुपश्रण्वंतस्तत्प्रजतुभ्यांकर्णपूरणो॥उदाहरणमुच्चारणं।तंनिषेधादेवार्थ
विचारनिषेधः।तस्यचपदवाक्यश्रवणमूलकत्वादिति॥श्रीशंभुराजकृतश्लोकायथा॥
आस्तेसपिव्यांशिवभूपइउयोविचारमानः[illegible]र्यथैद्र॥ प्रसह्यमस्मैभुवनस्यराज्यंद
दंहिश्लोकानविनुंभवान्या॥१॥तस्मात्तज[illegible]शास्त्रविचारशीलः श्रीशंभुसंज्ञनृपति
स्त्कृतरारूकशीलः॥आयोधनेर्जुनइवारि[illegible]महानेकर्णः शरीरमचनश्च्यमतुल्यलोके॥२
॥आसीत्सांप्रतवटेरम्ये नगरेशिवनिर्मिते॥ [illegible]जी परभूककश्चित्कायस्थोल्पलेखकः॥न
त्पुत्रःखंडुतामासीत्कर्तुंतस्योपनायनं॥मतिकृत्वाशिवंप्रभुंबाळाजीपरभूर्गतिः॥धवद्धां
जलिर्नृपस्याग्रेस्थित्वाकार्यन्यवेदयत॥ खंडुनाम्नोत्त्वपनयःक्रियतेश्चोमयाप्रभो॥५॥

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(१०)

परभ्रनिर्ण॰ ॥ दासेमयिदयांकृत्वागंतव्यंमंत्रिभिस्सह ॥ इतिश्रुत्वाशिवोभुपः प्रत्युवाचमाडामति ॥ ६ ॥ ध्र
सम्यगुक्तंत्वयाप्येतत्प्रष्टव्यंशंभुभूपतेः ॥ तदाज्ञयैवकर्तव्यंनोचेद्विघ्नोभविष्यति ॥ ७ ॥ इत्यु
१० क्तःशिवभूपेनबाळाजीपरभ्रुर्मुदा ॥ शंभुं [illegible] समायातः प्रष्टुंपुत्रोपनयनं ॥ ८ ॥ रजतंचाक्ष
तापात्रंस्थापितंशंभुसन्निधौ ॥ ततोराजा [illegible] किंकार्यंचास्तितेगृहे ॥ ९ ॥ इतिश्रुत्वाराज
वाक्यंबाळाजीरवदन्मुदा ॥ मौंजीबंधस्त्वः [illegible] क्रियतेश्चोमयाप्रभो ॥ १० ॥ आज्ञांदेयामाद्य
राजयतस्त्वत्सेवकोस्म्यहं ॥ आगंतव्यं [illegible] वैसहसेवकमंडपे ॥ ११ ॥ इतिश्रुत्वाशंभुरा १०
ज्ञोधर्मज्ञःशास्त्रकोविदः ॥ प्रत्युवाचमाडाप्रज्ञःकायस्थंस्वाययंसदि ॥ १२ ॥ उपनयीतेसा
द्विवाप्योक्तऋषिभिर्व्रतबंधने ॥ अधिकारोद्विजस्यैवप्रोक्तोनान्यस्यकस्यचित् ॥ १३ ॥ नचास्य

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे

राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)

दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८

Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com